

PŘEDBĚŽNÁ ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 13.060.10; 93.160 **Červen 2014**

ČSN P 75 2323

Zajištění poproudových migrací ryb
ve vodních tocích

Ensuring of downstream migrations in watercourses

Obsah

Strana

Předmluva 3

Úvod 4

1 Předmět normy 5

2 Citované dokumenty 5

3 Termíny, definice a značky 5

4 Obecně 6

5 Podklady pro zajištění poproudové migrace ryb 7

5.1 Hydrologický režim v řešeném profilu vodního toku 7

5.2 Rybí osídlení vodního toku 7

6 Zábrany při poproudových migracích - význam, funkce a typy 7

6.1 Obecně 7

6.2 Mechanické zábrany 8

6.3 Behaviorální zábrany 9

7 Řešení poproudových migrací 9

7.1 Obecně 9

7.2 Zajištění migrací při dostatečném průtoku přes jez 9

7.3 Zajištění migrací při nedostatečném průtoku přes jez 10

8 Provoz a údržba 11

9 Bezpečnost a ochrana zdraví 11

Příloha A (informativní) Cílové druhy 12

Příloha B (informativní) Upřesnění některých podmínek pro umožnění poproudových migrací ryb 15

Bibliografie 16

Předmluva

Upozornění na používání této normy

Tato předběžná česká technická norma je určena k ověření. Případné připomínky k obsahu normy přijímá Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, odbor technické normalizace.

Souvisící ČSN

ČSN 75 2101 Ekologizace úprav vodních toků

Citované předpisy

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. V České republice je tato směrnice zavedena zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Směrnice Rady 78/659/EEC ze dne 18. července 1978 o jakosti sladkých vod vyžadujících ochranu nebo zlepšení podpory života ryb. V České republice je tato směrnice zavedena nařízením vlády č. 71/2003 Sb., o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod, ve znění pozdějších předpisů.

Směrnice Rady č. 92/43/EEC o ochraně stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (směrnice o stanovištích). V České republice je tato směrnice zavedena zákonem České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení Rady (ES) č. 1100/2007 ze dne 18. září 2007, kterým se stanoví opatření pro obnovu populace úhoře říčního.

Souvisící právní předpisy

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Zákon České národní rady č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 71/2003 Sb., o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit

Vyhláška Ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 166/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů v souvislosti s vytvářením soustavy Natura 2000

Souvisící dokumenty

Metodický pokyn MŽP o minimálních zůstatkových průtocích ve vodních tocích č. ZP 16/98, Věstník MŽP č. 5/1998.

Patentová práva

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv.

ÚNMZ nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Vypracování normy

Zpracovatel: Sweco Hydroprojekt a. s., IČ 2647 5081, Ing. Lenka Fremrová;
ve spolupráci s doc. Ing. Stanislavem Luskem, CSc. a doc. Ing. Petrem Hartvichem, CSc.

Technická normalizační komise: TNK 145 Hydrotechnika

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Dženita Sagdati

Úvod

V souvislosti s větším důrazem na postupnou obnovu environmentálních funkcí říčních ekosystémů vznikla potřeba zabezpečit volnou obousměrnou migraci ryb ve vodních tocích. V České republice je prozatím intenzivně řešeno zajištění protiproudové migrace ryb přes migrační bariéry téměř výlučně výstavbou rybích přechodů. K řešení této problematiky byly vytvořeny normy a vypracována koncepce vymezující nadnárodní a národní priority [1]. Dochází tak k postupné realizaci záměru umožnění protiproudových migrací ryb ve vodních tocích. Dosud je však prakticky opomíjeno umožnění poproudových migrací, i když v tomto ohledu existují jak národní, tak i mezinárodní právní předpisy.

U příčných objektů v korytech vodních toků, kde není realizován odběr nebo jiné nakládání s povrchovou vodou, případně nedochází k využití energetického potenciálu povrchové vody, umožňují poproudovou migraci ryb bezproblémově průtoky přepadající přes jejich přelivnou hranu. Možnost poproudových migrací přes příčné objekty omezují nebo zcela vylučují nakládání s povrchovou vodou pro energetické nebo jiné využití. Potřeba zabránit vniknutí poproudově migrujících ryb do nebezpečných zón a technologií je vnímána dostatečně, ale chybí umožnění realizace bezpečné poproudové migrace, tj. bezpečné proplutí ryb do vodního toku pod migrační bariéru, tvořenou příčnou stavbou nebo objektem malé vodní elektrárny (MVE).

Umožnění bezpečné poproudové migrace ryb přes migrační bariéry v místech odběru nebo jiného nakládání s povrchovou vodou, případně v místech, kde dochází k využití energetického potenciálu povrchové vody, nemá dosud jednoznačné řešení a může mít řadu variant. Stávající řešení se budou

časem dále vyvíjet a zlepšovat, a bude trvat určitou dobu, než se umožnění bezpečné poproudové migrace ryb stane součástí vodohospodářských aktivit. Cílem této normy je přispět k efektivnímu zajištění poproudových migrací ryb ve vodních tocích.

1 Předmět normy

Tato norma je určena pro stanovení postupů a navrhování zařízení, které mají umožnit bezpečnou poproudovou migraci ryb ve vodních tocích. Součástí této normy je také řešení zábran, které vedle ochrany ryb před zraněním, popřípadě i usmrcením, v MVE a objektech umožňujících nakládání s povrchovými vodami, navedou ryby do systémů umožňujících bezpečnou poproudovou migraci.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.